

**РЕСТАВРАЦИЯ
ВХОДНОЙ БРАМЫ
КЛЯШТОРА
КАРТУЗИАНЦЕВ
В БЕРЕЗЕ**

**“БУДЬМА
БЕЛАРУСАМІ!”**
Імпрэза
ў “Пружанскім
палацыку”

3

НЯШКОЛЬНАЯ ЗАДАЧА
Асаблівасці ўборкі
бульбы ва ўрочышчы
ля в. Гошчава
(Івацэвіцкі раён)

14

Выдаец УП “Газета для вас”

Выдаецца са студзеня 1997 года на беларускай і рускай мовах
Перыядычнасць — адзін раз на тыдзень

ГАЗЕТА ДЛЯ ВАС

ІВАЦЭВІЧЫ-БЯРОЗА-ПРУЖАНЫ-ДРАГІЧЫН
(Брэсцкая вобласць)

№ 44 (722)

30 кастрычніка 2009 г., пятніца

Кошт свабодны
(у розніцу)

Дзяды

— Дзень памяці продкаў

2 лістапада ў Беларусі адзначаецца свята, якое мае свае карані янич з дахрысцінскіх часоў — Дзяды. Гэты дзень ѹдзельне беларусаў сваёй традыцыйнай памінання продкаў. Акрамя таго, гэтае свята мае і важнае значэнне для грамадскай свідомасці.

У беларусаў лічыцца, што на Дзяды душы памерлых продкаў наведваюць жывых нашчадкаў, каб пераканацца, што ў іх жыцці ўсё добра. Зразумела, што нашчадкі рыхтаваліся да таго, каб годна адзначыць такую падзею.

Звычайна з самага ранку прыбіралі хату, мыліся ў лазні, пакідаючы крыху вады і венік для дзядоў. Потым гатавалі баатую вячэрну, каб пачаставаць і ўладзіць продкаў.

На стол ставілі сем і болей ніштотных святочных і абарадных страв: куцці, клёцкі, бліны, міса, яечні... Паводле звычаю, ад кожнай стравы ў асобны посуд адкладвалі па кавалачку для нябожчыкаў і пакідалі на ноц. А яшчэ пакідалі на стале чыстыя прыборы — для апошняга ў хаце нябожчыка. Перад tym як сесці вячораць, гаспадар троны разы абыходзіў са свечкай стол, адчынялі вокны і дзвёры і кікалі па імёнах продкаў.

А за самай вячэрні не забываўся ўзгадваць добрымі словамі сваіх продкаў, успаміналі ўсё добрае, што яны зрабілі або чым славіліся. Такім чынам выказавалася падзяя на дзядам.

Пасля вячэрні гаспадар казаў: “Святая Дзяды, вы сюды прыбыліце, пілі, елі, ляжце ж цяпер да сябе!” Часам пасля вячэрніх дзядоў. Былі песні, пляскі, маскарады. Пасля заканчэння вячэрніх свечак тушилі хлебнай скарынкай або бліном. Паводле павер’я, калі не спаць поч пасля Дзядавога вячэрні, то можна ўбачыць дзядоў.

У некаторых раёнах Беларусі на Дзяды наведваюць могілкі — прыбываюць там, абкладаюць магілы дзірваном, камяніямі,

Юлія ДАРАШКЕВІЧ

ставіць крыжы. Пасля на магілах пакідаюць пачастунак. Часта ў горы кожнага памерларага запальвалі асобнае вогнішча. З дому з печы прыносялі гарачыя вуголі, якія насыпалі на магілы а гарашкі разбівалі ўшчонці.

Звычай наведвання могілак на Дзяды прысутнічае і сёняння, праўда, не заўсёды мы цэнім саму такую традыцыю. Былі некаторыя могілкі вельмі дагледжаныя, то ёсць і такія, куды і

зайсці немагчыма... А традыцыя вельмі важная для духоўнай кансалідацыі народа.

Траба адзначыць, што ў Беларусі свята Дзяды набыло, акрамя гэтакай сімейнай, янич і важную грамадскую афарбоўку.

Справа ў тым, што ў 1988 годзе тысячы беларусаў накіраваліся ад Маскоўскіх могілак у Мінску да ўрочышча Курапаты, дзе ў гады сталінізму НКВД вынішчылі многія тысячы іншым чынам не

вінаватых людзей.

Менавіта тады, у 1988 годзе, калі была адкрыта праўда пра злачынствы камунальнічага рэжыму ў Беларусі, беларускі народ упершыню адкрыта выказаў грамадскую пазіцыю, выйшаўшы на шэсцце ў Курапаты.

І пасля таго кожны год такія шэсці збіраюцца на Дзяды, каб ушанаваць памяць загінуўшых продкаў.

У гэтых годзе таксама Мінгар-

ыканкамі даў дазвол на правядзенне шэсці і мітынгу ў Курапатах, якія адбудуцца ў нядзеля, 1 лістапада. Мерапрыемства дазволена ў tym фармаце, у якім прасілі заўнікі: у 10:30 уздэльнікі збіраюцца калі мінска-га гадзіннікавага завода і ў 11:00 рушаць шэсцем да Курапаткага лесу. Там у 15:00 адбываецца мемарыяльны мітынг.

**Павел ДАЙЛІД.
г. Івацэвічы.**

**Мебель РБ
BlackREDWHITE**

**КОРПУСНАЯ
МЕБЕЛЬ**

г. Івацэвічы, ул. Советская, 9

Тел. 8-(01645) 2-08-00

Мебель РБ
BlackREDWHITE

РАССРОЧКА

• шкафы
• спальни
• детские
• комоды
• прихожие

УНН 290482807 ОOO “Мега-Лідер М”

Приглашаем за покупками! По осенним ценам!
- мягкая кровля “Шинглас” от 20 000 за 1 м кв., Цветовая гамма
- металлонерепица “Монтерей” производство РБ, РП, от 25400 за 1 м кв.
Комплектующие к металлонерепице. Цветовая гамма
- ондулин лист (0,95*2 м) цена за лист 38000
- профнастил (забор) НС-18; С-8 от 26500 за 1 м кв. Цветовая гамма
- водосточная система; ПВХ, Металл
- сайдинг виниловый: Соффит; от 15800 за 1 м кв. Цветовая гамма
комплектующие к сайдингу
- гипсокартон производства РП лист (3,12 м кв.) от 19500 за лист
- профиль для гипсокартона, главный 60/27; пристенный 27/28
- плита ОСБ
- ламинат 31 класс (7мм; 8 мм) 32 класс от 26000 за 1 м кв.
- двери МДФ (межком.) (остеклен.; частично остеклен.; глухие) от 115000
- сетка сварная арматурная кладочная Ф-3-4 мм от 3500 за 1 м кв.
Тел. 8-(01642) 4-29-94 МТС 8-029-726-22-11, 8-029-203-30-30.

Возможна доставка
Свид. № 0033715 от 14.02.2008 г.
Брестским ОИК

ЧП “БелМагнатстрой” унп 290490331
г. Кобрин, ул. Дзержинского, 24 А

ЧПУП “Манітоба”

**Выполним
наружную
и внутреннюю отделку
в г. Івацэвічы
Благоустройство
Кровля.
(лицензия)
Термошуба.**

Требуются на работу
отделочники.

**Тел. 8-029-791-86-93
8-(01645) 2-71-49**

ЛЁГКААТЛЕТЫЧНЫ ТУРНІР

памяці Віктара Глушэні

ІВАЦЭВІЧЫ. 24 кастрычніка на базе сярдній школы №3 праходзіў абласны легкаатлетычны турнір памяці Віктара Глушэні.

У спаборніцтвах прынялі ўдзел вучні школы Івацэвіцкага, Бярозаўскага, Драгічынскага, Пружанскага, Рэчанскага, Тураўскага, Тэрнавскага і Чыжынскага раёнаў. Турнір праводзіўся ўжо шосты раз і ўключалі спаборніцтвы ў бегу на дыстанцыі 60, 300, 600 і 1000 метраў, а таксама ў кіданні ядра і дыска.

Нагадаем, што Віктар Станіслававіч Глушэні — чэмпіён СССР у бегу на 100 метраў, які працяглы час працаўаў у сярдній школе № 3 г. Івацэвічы.

Павел ДАЙЛІД.

Павел ДАЙЛІД

Пенсіі павысіяцца

Памеры працоўных пенсій па ўзросце 1 лістапада павышаюцца ў сярднім на 9,5%. Адпаведны ўказ прэзідэнта падпісав 25 кастрычніка.

Як паведамляе прэсслужбай кіраўніка дзяржаўы, сярднія пенсіі па ўзросце ў лістападзе складзе 434,6 тыс. рублёў і павышаюцца ў паруніні з кастрычнікам на 37,6 тыс. «Такое рагашенне прынята ў мэтах павышэння ўзроўню матэрыяльнай забяспечанасці пенсіянераў», — адзначае ў паведамленні.

Раней працтаванікі ўрада заяўлялі, але тым, што рагашенне об павышэнні пенсій у 2009 годзе будзе прыміцца з улікам магчымасці экономікі. Як патлумачыла журнalistам 28 верасня начальнік міністра працы і са-

Бела ПАН.

В центре внимания — инвалиды

БЕРЕЗА. Традыційно с уменьшением светового дня и наступлением ранних сумерек в районе больше внимание уделяют такой категории населения, как инвалиды и пожилые люди.

Созданные безбарьерной среды, обеспечение доступа пожилых людей, инвалидов к различным объектам инфраструктуры находятся в поле деятельности местной власти. Для удобства магазины, аптеки, поликлиники, больницы оборудованы пандусами и поручнями. Для более чем 150 инвалидов по зрению и слабовидящих выполнена контрастная окраска первой и послед-

Светлана БРЕНКОВИЧ.

На танцы з'ездзіў?

ІВАЦЭВІЧЫ. 24 кастрычніка ў Івацэвіцкім РАУС зварнуўся настаўнік школы, 1972 года нараджэння, з заяўлі, што ў яго украілі аўтамабіль "Мерседэс", 1982 года выпуска, які стаў каля яго дома.

Следчы-аперацыйнай групой было выслетэна, што ўгом аўтамабіля ўчыніў вучань сярдній школы, 1993 года нараджэння, раней судзімі заражу жыхар Івацэвічы "Мерседэс", на якім ён пакатаўся, знайшлі каля будынка ДК у в. Стайкі.

Хлопец, мусіць, на танцы з'ездзіў? Так гэта ці не, але яму ціпнер ужо не да танцуў, бо супраць яго заведзена крымінальная справа.

Павел ДАЙЛІД.

Першыя ў трэці раз

ПРУЖАНЫ. У мінулую суботу ў Брэсце прыйшлі спаборніцтвы па стральбе з пневматычнай вінтўкай на Кубак Брэсцкай абласной структурнай арганізацыі ДТСА-АФ. Раён працтаваў члены піярвічай арганізацыі ДТСА-АФ ад Параславінскай СІІ: Ана Неўдах, Ілля Ярмак, Алёна Стэфановіч.

Пружанская каманда ў выніку заняла першое месца, а ў асабістых заліках адкрываліся Ілля Ярмак і Ана Неўдах. Дарачы, Аня паказала і самы лепы вынік спаборніцтваў: яна выйшла 144 балы з 200 магчымых. Між іншым, для

парасляніні ў гэты трэція перамога ў абласных стрэльбах. Каманда была прэміравана і адзначана каштоўнымі падарункамі ад арганізатора мерапрыемства.

Васіль СНАПКО.

Не размінуліся...

ЦЕЛЯХАНЫ. 26 кастрычніка Івацэвіцкім РАУС узбуджана крымінальная справа па злівіях жыхара г. Брэста, 1983 года нараджэння, жыхара г. Палацка, 1985 года нараджэння, і жыхара г. Мінска, 1985 года нараджэння,

24 кастрычніка каля 01.00 у бары "Белая Іва" ў г. п. Целяханы іх палкамі зблізі неўядомыя, чым прычынілі цялесныя пашкоджанні. Міліцыя высветліла, што падзялілісь пінчукам, што не змаглі размінуцца ў адным бары, зараз высвятляе міліція.

Павел ДАЙЛІД.

Групіроўку выкрылі

ПРУЖАНЫ. 23 кастрычніка супрацоўнікамі міліцыі было выкрыта злачынная групіроўка, у якую ўваходзілі чацвера підзе не працуючыя: два жыхара в. Куляні і двое ружніцаў. Тroe з іх раней судзімі.

На след злачынцаў выйшлі пасля паведамлення пра крадзеж 16 мішкоў з імпартнымі ростаўратораміўнымі цэнтрамі з тэрыторыі палацавага комплексу ў г. п. Ружаны. Падчас вобыску па месцых жыхарства злодзеяў знойдзены і рэшткі дызпаліва, якое

два дні назад зламынікі злілі з аўтамабілю АП №11 г. Слоніма, што стала на меҳдвары ААТ "Ружаны-Аграр": тады было ўкрадзена 300 літраў салікі.

Васіль СНАПКО.

Самагоншчыкі

ІВАЦЭВІЧЫ-ДРАГІЧЫН. 24 кастрычніка ў доме пенсінёры, 1937 года нараджэння, жыхаркі г. Івацэвічы, было выяўлена 1,5 літраў самагону і 80 літраў самагоннай брагі.

"Вогненная вадкасць" быў знойдзены сапраўдны міні-завод па вытворчасці самагону. Там быў знойдзана 12 літраў самагону і 740 літраў брагі.

Ціпнер міліцыі шукае гаспадароў етага "прадпрыемства".

Павел ДАЙЛІД.

Реставрация будет продолжена

БЕРЕЗА. На сегоднішній день уже проведены работы по укреплению и гидроизоляции фундамента входной группы на кляштор картузианцев в Березе.

Вскоре планируется начать работы по восстановлению кладки стен. Выполнить работы будут сотрудники предприятия "Алтей". Им поставлена задача освоить выделенные деньги до 15.12.2009 года.

Светлана БРЕНКОВИЧ.

Турнір по самбо

ІВАЦЭВІЧЫ. 24 кастрычніка ў зале борьбы прошло первенство ДЮСШ по борьбе самбо среди юношес 1997-1998 годов рождения. Соревнования проводились с целью подготовки сборной района.

В результате поединков в 9 весовых категориях первые места заняли Владислав Лапчук, Дмитрий Ровчані, Кирилл Коstryкін, Владислав Чуйко, Константин Подоляко, Владислав Захарчук, Стас Терещенко, Александр Косовец, Владислав Якімович.

Полный список призёров соревнований будет опубликован на сайте "Газеты для вас" gdv.of.by.

Павел ДАЙЛІД.

Загінула дзяўчынка

ІВАЦЭВІЧЫ. На мінулым тадын трагічная вестка прыйшла зноў з г. п. Целяханы. На гэты раз тут у выніку атручоніні чадам загінула 10-гадовая дзяўчынка. Загінула така недарэчна, што, канструючы факт яе гібелі, можна толькі ў росчыне развесці рукамі: як такое могло здарыцца?

Мяркуюць самі: 18-гадовы суседка, застаўшыся дома адна, пабаялася на чаваць у адзіноце і папраўсіла прыйсці да неё суседку дзяўчынку. Маці спакойна адпушціла дачушку. Аднак раніцай дачушкаdamоў не вірнулася, яна не спісалася нават у школу. Яе знайшлі на ложкі у хаце суседкі ўжо мертвай, сама ж суседка змешчана ў рэзінайтайнай аддзяленні.

Атручоніні чадам гінуць цэлым сем'ем, бо ніхто так і не можа прачнучыць. Бывае, што нехта са старэйшых, спахапшыся, і становіне на ногі, але ледзі ці не імгненна пада, спраціўшыся, не рабілішыцца.

Здарылася такое ў выніку неахайнасці пра падленні ў печы самой гаспадыні, якія паспяшчалася зачыніць заслонку. Гэтае трагічнае здарэньне нельга называць выходзячым з разраду вызычайных, бо менавіта такі гінучы ў краіне штогод дзесяткі людзей. Здарыцца, што ў выніку

заслонкі на пажарах.

Валерый МОЛАШ.

Атручоніні чадам гінуць цэлым сем'ем, бо ніхто так і не можа прачнучыць. Бывае, што нехта са старэйшых, спахапшыся, і становіне на ногі, але ледзі ці не імгненна пада, спраціўшыся, не рабілішыцца.

Здарылася такое ў выніку неахайнасці пра падленні ў печы самой гаспадыні, якія паспяшчалася зачыніць заслонку. Гэтае трагічнае здарэньне нельга называць выходзячым з разраду вызычайных, бо менавіта такі гінучы ў краіне штогод дзесяткі людзей. Здарыцца, што ў выніку

заслонкі на пажарах.

Васіль СНАПКО.

З гарэла бабуля

ПРУЖАНЫ. Ранікам 26 кастрычніка трагедыя адбылася ў вёсцы Варанілавічы.

У агні, які ахапіў дамы, загінула гаспадыня, 1933 г. н. Пажар знішчыў дах будынка. Прывычна здаўніла пакуль устанаўлівацца.

Васіль СНАПКО.

Новыя аўтазлодзеі?

ПРУЖАНЫ. Новая хвала крадзяжкоў з аўтамабіляў зафіксавана ўрайцэнтры. Адметна тое, што неіядомы злачынца выбірае толькі тых машины, якія начаюць у дварах дамоў.

Першай ахвайрай стаў гардзянік, у якога 19 кастрычніка з аўтамабілем злодзея зноў прыхапіў запчасткі і рэчы ўладальніка. У збуджані крымінальных справ, асоба ўзломіць крадзяжку, пакуль устанаўліваецца.

Васіль СНАПКО.

ПОДРОСТКИ И ЗАКОН, или При живых родителях — в соцприют

Всем понятно, что человеку, который с детства привык выполнять общепринятые нормы морали, гораздо проще найти свое место в жизни и стать полноценным гражданином страны. Совсем по-другому обстоят дела у тех, кто со школьной скамьи начинает употреблять спиртные напитки, пренебрежительно относиться к учебе и к окружающим его людям.

Многие годы важнейшей задачей милиции, учреждений образования и общества в целом являлась и является своевременная помощь подросткам, склонным к антиобщественным действиям. Однако, искоренить подростковую преступность не удается, а по некоторым показателям в стране отмечается рост. Статистика показывает, что по-прежнему на первом месте

среди преступлений, которые совершаются подростками, находятся кражи и хулиганство.

На сегодняшний день в Беларуси на учете в инспекциях по делам несовершеннолетних стоят 13,7 тысячи подростков-правонарушителей и более трех тысяч родителей. Проблема эта не новая, но усилия общества не будут приносить стопроцентных результатов,

если не начинать решение проблем с семьи. Именно от родителей зависит то, поддается ли ребенок влиянию улицы, друзей, рекламы и т. д.

Проблема 21 века — социальное сиротство. И если открытие приютов в послевоенные годы было оправдано и необходимо, то пребывание детей в приютах при живых родителях — это трагедия. На сегодняшний день в органах внутренних дел числится более 12,4 тысячи обязаных лиц. Такой огромный балласт! Правда, у каждого из них есть шанс пересмотреть свое отношение к собственным детям. На перевоспитание не только детей, но и родителей направлены в последнее время усилия милиции, школы, органов опеки и попечительства. Проведенная работа позволила вернуть в семью в 2009 году более 1,6 тысячи несовершеннолетних. Одной из причин, которые толкают подростков на преступления, является употребление спиртных напитков.

В Березовском районе также существуют выше названные проблемы. За истекший период 2009 года совершено несовершеннолетними 166 правонарушений. Немало тех, кто привлечен к ответственности за нахождение в общественных местах в нетрезвом состоянии.

вом состоянии. Нередки случаи, когда подростки управляли транспортными средствами в состоянии алкогольного опьянения и в добавок ко всему еще и без водительских удостоверений.

На заседании инспекции по делам несовершеннолетних отмечалось, что ограничение в летнее время продажи спиртного до 21 часа дало свои положительные результаты. Количество правонарушений могло бы быть гораздо больше. Наибольшее количество правонарушений совершили учащиеся СШ №2 города Березы — 36. Для сравнения: несовершеннолетние СШ №1 — 25, СШ №3 — 24. Немного лучше дела обстоят в городских школах города Белоозерска: СШ №1 — 5, СШ №3 — 13. Зарегистрировано также одно преступление по факту распространения порнографического материала.

В районе увеличилось количество преступлений, совершенных несовершеннолетними в группе — с 12 в 2008 году до 54 в этом. Число административных нарушений увеличилось в 1,5 раза. Все службы района еще и еще раз взвыают к ответственности родителей за своих детей.

Светлана БRENКОВИЧ.
г. Береза.

Думкі ўслых: ад пенсій да футбала

Народная прыкмета: павышаюць пенсіі — знаўцы, хутка выбары. Вось і цяпер мудрасць народная не падвяла. Толькі абыялі дату выбараў, як адразу ж даюць надбяўку да пенсіі. А яшчэ какую, што падымайць і выплаты на выхаванне дзецяці.. на 0,3 процента. Гэта калі маці атрымлівае дапамогу на выхаванне дзецяці да трох

гадоў крэйх больш за 200 тысяч, то зараз ёй дабавяць яшчэ на палову памерса...

Валерый.
г. Пружаны.

XXX

Кажуць, што беларуская апазыцыя слабая, бо, маўляў, мала людзей на

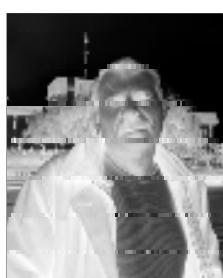
мітынгі ходзяць. А я вось паглядзеў нядзяўна футбольны матч, у якім нашая футбалісты граюць перамаглі (БАТЭ-АЕК). І ведаеце, мне стала сорамна. Сорамна не за нашы спартсмены, якія, дарэчы, здабылі вельмі важную перамогу, а сорамна за беларусаў, якія не прыйшли на гэты матч у Мінску.

Сорамна пазіраць было на пустыні трибуны гледачоў. У Еўропе на матцы такога ўзроўню прыходзяць дзесяткі тысяч чалавек, а ў нас было 5-7 тысяч.

Мусіць, зусім ужо наш народ ахапіла нейкая апатаўка, калі ніхто нічым не цікавіцца...

Аляксандар Пятровіч.
г. Івацэвічы.

Самы паважаны чыноўнік у Вашым раёне? Адказваюць жыхары г. Івацэвічы

Уладзімір ДЗМІТРЫ-
ЕВІЧ: Уладзімір Мікалаеўч
Макар, старшыня рабеннага
району. Савета депутатоў. Ён заўсёд-
ды добра выслушвае, словам,
чалавек на сваім месцы.

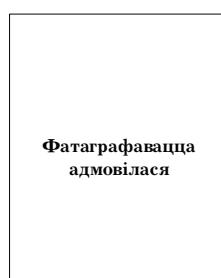
РЫГОР ГЕНАДЗЬ-
ЕВІЧ: Анатолій Уладзімір-
равіч Ткачук, старшыня
райвыканкама. Савета Фё-
даравіч Снітко, кіраўнік
РВЭ.

ВІКТАР ІВАНАВІЧ:
Анатолій Ткачук, старшыня
райвыканкама, бо пры
ім наш горад і раён стано-
віцца лепшым, больш раз-
віваючым.

НАДЗЕЯ СІМЁНАЎ-
НА: Я паважаю Святлану
Мікалаеўну Галавац, ура-
ча-хірурга, Тамару Аляк-
сандраўну Стасеўч, якія
працаўвалі праукором.

Фатаграфавацца
адмовілася

АЛЕНА СЯРГЕЕЎНА:
Не ведаю, міяня каму
тут дзякую сказаць, я ўво-
гуле пра нашых чыноўні-
каў негатыўнага меркаван-
ня.

ЛЮДМІЛА ІВАНАЎ-
НА: Васіль Міхайлавіч
Ізофіев, галоўны ўрач
Івацэвіцкай раённай баль-
ніцы. Ён выклікае да сябе
павагу.

“Будзьма Беларусамі!”

Імпрэза ў “Пружанскім палацыку”

Незвычайная імпрэза адбылася ў салоне музея-садзібы “Пружанскі палацык” — сюды завіталі пасты Антаніна Хатзінка і Алесь Камоцкі. Гэты візіт на Пружанскую праходзіў у рамках акцыі “Будзьма Беларусамі!” (падобны мерапрыемства адбыўся яшчэ ў СШ №5 і Шаняўскую школе). На творчую супстрэчу з літаратарам эмаглі прыйці ўсе жадаючы, але, што цікава, іх было няшмат. Але, нигледзячы на тое, што ў зале было вельмі холадна, была ўпэўненая сібровская атмасфера.

Антаніна Хатзінка нарадзілася ў г. п. Ружаны, у час скончылі пружанскую школу-інтэрнат (зарас — СШ №4), а першай відомай спрабай пазіцыі быў гімн роднаму гораду Пружаны. На вечарыну прыйшла і настайдунца Антаніны Іугенаўны — Эльвіра Васільеўна Зелянкевіч, напэўна, апошняя захавалыцца інтэрнатскай спадчыны. Пасты падзялілася сваім філософским светапоглядам на рэчаіснасць, што праглядаеца ўсе вершы, і прычына некалькіх із саюзных твораў. Рассказала аб сваіх апошніх кніжках і пра боль за беларускую культуру, у асаблівасці мову, на што прысытні адказалі шырока падтрымкай.

Не быў пакінуты без увагі і паст-вікандаўца ўласных песен. Алесь Камоцкі Ен распавёў пра свае апошнія праекты, праспяваваў некалькіх сваіх песен, а таксама вядомыя рускамоўныя песні, якія асабіста пераклаў на беларускую, што атрымалася на вельмі высокім узроўні. Потым прэзентаваў свой

апошні дыск і выканаў некалькі песьен з яго.

Увогуле вечарына прайшла пад агульным лозунгам — “Будзьма Беларусамі”: “Чытایце беларускіх кнігі, слухаіце і спявайце беларускія песні, размалюйце па-беларуску!” — гэта тое, што на пачатку можа зрабіць кожны. Так і атрымалася — падчас вечарыны кожны адчую сабе сапраўдным беларусам. А пасля была гарачая гарбата з мёдам ад Міколы Папекі і, разумеючы, сібровская размова.

“Будзьма Беларусамі!” — гэта праект агульнанацыянальнай кампаніі “Будзьма разам!”, эта якой — абідуць у жыхароў Беларусі інтарэс да культуры сваёй краіны, заахвочыць беларусаў да ўсведамлення беларускай культуры як уласнай кацтойнасці, аўянданне беларусаў, каб жыхары нашай краіны прамаўлялі слова “беларус” з годнасцю.

Больш падрабізная інфармацыя — у Інтэрнэце на budzma.org

Яўхім РУПАЙЛА.
г. Пружаны.

ЛЕГЧЕ БУДЕТ РАБОТАТЬ?

Новшества в осуществлении контрольной и надзорной деятельности

Недавно президент Лукашенко подписал указ "О совершенствовании контрольной (надзорной) деятельности в Республике Беларусь".

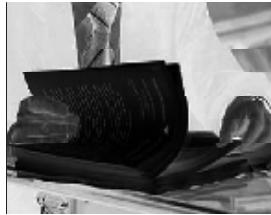
Во всех комментариях отмечается, что документ устанавливает единый порядок осуществления контрольной и надзорной деятельности на основе принципиально новых подходов.

Что это за новшества?

1. Введен запрет на проведение проверок вновь зарегистрированных субъектов хозяйствования в течение двух лет со дня их государственной регистрации (двухлетний мораторий).

2. Ограничено время проведения проверок. Субъекты хозяйствования, отнесенные к высокой группе риска, будут проверяться не чаще одного раза в год, к средней — не чаще одного раза в три года, к низкой — не чаще одного раза в пять лет. (Все субъекты хозяйствования распределены по группам риска на основании критерии, установленных непосредственно в указе).

Кроме того, если по результатам проведенной плановой проверки нарушений законодательства установлено не будет, следующая плановая проверка этого субъек-

та, отнесенного к высокой группе риска, может быть назначена не ранее чем через два года, а отнесенного к средней группе — не ранее чем через пять лет.

3. Срок проверки юридических лиц не может превышать 30 рабочих дней, а индивидуальных предпринимателей — 15 рабочих дней.

4. Внеплановая проверка может быть назначена только руководителем республиканского уровня либо одним из его уполномоченных заместителей в целях проверки имеющейся у контролирующего органа информации, свидетельствующей о совершение или совершенном

нарушении законодательства.

5. Ограничено проведение рейдовых проверок, которые сейчас проводятся на любой территории в отношении любого субъекта и по любым вопросам. Согласно новому механизму, такие проверки могут быть назначены только отдельными органами (всего из восьми) и только в отношении конкретного субъекта по определенным в указе вопросам.

6. Усилена ответственность должностных лиц контролирующих (надзорных) органов за нарушение порядка назначения проверки, в том числе за ее необоснованное назначение. В этом случае должностные лица будут нести административную и дисциплинарную ответственность (вплоть до освобождения от занимаемой должности), а при необоснованном назначении проверки из корыстной или иной личной заинтересованности, повлекшей причинение существенного вреда правам и законным интересам проверяемых субъектов либо государства или общественным интересам, — уголовную ответственность. Сама же проверка в этом случае признается незаконной.

"НВ".

Вучоны заклікае

аднавіць комплексную сістэму абароны насельніцтва ад радыяцыі

Старшыня сацыяльна-екалагічнага грамадскага аўяднання "Цэнтр падтрымкі чарнобыльскіх ініцыятыв", член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі науک Беларусь, прафесар Іван Нікітчанка заклікаў прадзізента аднавіць комплексную сістэму абароны насельніцтва ад радыяцыі. Аднавіць ліст Аляксандру Лукашэнку вучоны накіраваў 27 кастрычніка. З выкладзенымі ў звароце прапанавамі вучоны азнаёмі журавілісту на прэс-канферэнцыі ў Мінску 27 кастрычніка.

У лісце Нікітчанка, у прыватнасці, назначае, што недаваніца наступстваў аварыі на ЧАЭС прывяла да істотнага забруднення глебай практична на ўсіх тэрыторіях Беларусь. Вучоны зазначае, што калі 80% дозы апраменяньня людзей атрымліваюць праз забруджаныя прадукты харчавання, прычым аўтаматычнае забрудненне прадуктаў не змяншаецца, а павялічваецца. "Гэтая тэндэнцыя пачынае ўласціўны даследаваннямі, праведзенымі па праекце "Інфармацыйнае забеспечэнне радыяцыйнай бяспекі насельніцтва". У жыхароў усіх 24 рэгіёнаў, адабранных па метадзе вынайдзенай вайбэркі, фіксавалася хранічна паглынутая ўнутраная доза радыяцыі рознай велічыні", — гаворыць у лісце.

Яго аўтар паведамляе, што незалежныя наукоўцы даследаванні медыкі ўстановілі "надзвычай неғатыўны ўплыў" малых доз радыяцыі на здароўе чалавека. Размова ідзе аб росце дзіцячай сім'ятынкі і колькасці нараджэння малаважных дзіцяці, шырокім распаўсюджанні хранічнай паталогі сярод дзіцяці, знежненні

Прафесар І. Нікітчанка.

занне аператаруны дапамогі і забесцічэнне бясплатнымі медыкаментамі; арганізація вытворчасці прыпарату, што блакіруюць радыянулыкі і паскароюць іх вывад з арганізма; аднавіць сістэму выплат матэрыяльных кампенсацый за страчане здаюре асобам, якія пацярпелі ад чарнобыльскіх падзеяў.

Вучоны зазначае, што

для реалізацыі гэтай праграмы ёсць наўкуковыя рас-

працоўкі, практычныя волгі

і тэхнічнае аснащэнне.

Адкана звочы на пытанні БелАПАН, Нікітчанка паведаміў, што па выніках супростоўчыка пераліку дакументу на постчарнобыльскіх праблемах, якія супярэчачаюць заканадаўству. Паводле слоў вучоных, калі на праграму месца ён не атрымае адказ на свой ліст, то будзе вымушаны звязніца ў суд з іскамі супраць шырокіх дзяржаўных структур.

Марат ГАРАВЫ.

Незалежніцкі блок

27 кастрычніка ў Мінску падпісаны дэкларацыя аб стварэнні Беларускага незалежніцкага блока. Дэкларацыю падпісалі старшыня арткамітту па стварэнні партыі "Беларуская хрысціянская дэмакратыя" Віталій Рымашэўскі, лідар міжнароднага маладёжнага аўяднання "Малады фронт" (Чехія) Дзмітрый Дашкевіч, старшыня Партиі БНФ Аляксандар Янукевіч, лідар руху "За Свабоду" Аляксандар Мілікевіч, а таксама кіраўнікі арткамітту па стварэнні руху "Маладая Беларусь" Артур Фінькевіч, руху салідарнасці "Разам" Вічаслав Січук, арганізацыі "Правы альянс" Юрый Карэнікаў і мала-дэўжнага хрысціянска сацыяльнага саюза "Маладыя дэмакраты" Алеся Шумкевіч.

Як вынікае з тэксту дакумента, прадстаўнікі нацыянальных сіл аўяднаннямі свае намаганні "для дасягнення рэальных перамен у краіне". "Мы падпісвалі пагадненне аб стварэнні Беларускага незалежніцкага блока і дамаўлялемісці на дадзелай ажыццяўліцца пастаянную каардынацыю і супрацоўніцтва арганізацый, якія падпісалі пагадненне, у падрэштоўкі і правядзенні палітычных і грамадскіх кампаній", — гаворыць ў да-кумэнце.

Прыярытэтнымі кірункамі дзеянасці новага палітычнага блока названы: стварэнне ўмоў для правядзення ў Беларусі свабодных і справядлівых выбараў; ініцыяванне рыначных реформ для забеспечэння дабраўбы грамадзян Беларусі з прыярытэтнай падтрымкай малога і сярэдняга прамысловасці, абарона правоў грамадзян на свободу слова, свободу сумлення, свободу асцяяцыць і сходаў; правядзенне работы, накіраванай на спынен-

не палітычных рэпресій ў краіне і вызваленне палітычных зняволеных, сядзенне беларусізаціі наукальных установ, СМІ і іншых дзяржаўных і грамадскіх арганізацый Беларусь; асуджэнне таталітарных ізэалогій камунізму і фашизму як антыгуманічных, злачынных і амаральных, якія супярэччаць агульнапрынятымі прынцыпамі паштоўнай арганізаціі чалавечага грамадства.

Акрамя таго, прадстаўнікі новага палітычнага блока маюць намер устанавіць "стратэгічнае супрацоўніцтва з краінамі, якія бяруць удзел у праграме "Усходнія партнёрыства" і краінамі Еўросаюза".

Як вынікае з дэкларацыі, блок з'яўляецца адкрытым для далучэння ўсіх суб'ектаў беларускага дэмакратычнага руху, якія жадаюць узяць удзел у яго дзеянасці і падтрымліваюць мэты і капітальнасці, абазначаныя ў пагаднені.

Сяргей ПУЛЬША.

Трагедыя ля Пяцігодкі

Знойдзены адзін з двух бартавых самапісцаў самалёта расійскай авіякампаніі "С-Эйр", які пацярпелі пад Мінском катастрофа. Пра гэта 27 кастрычніка паведаміў журналістам на брыфінгу ў Нацыянальным аэрапорце "Мінск" кіраўнік дэпартамента па авіяцыі Міністэрства транспарту і камунікацый Вадзім Мельнік.

Паводле яго слоў, самалёт ВАе-125-800 Hawker выліцеў у 20.06 з Унукава, выконваючы чартэрныя рэйсы ў Нацыянальны аэрапорт "Мінск". На борце знаходзіліся трэћыя экаіпажу і два пасажыры. Камандзір экаіпажу — Самойлов, другі пілот Стшынчыкаў, бортпра-вадніца Латуціна, пасажыры — кіраўнік кампаніі "С-Эйр" Марат Раманік і Павал Малыша.

У 21.14 дыспетчча рэйса пасажыраў на мінскім аэрапорце выхадзіць з самалёта, які ішоў праўнейшым курсам. Самалёт адправіўся на другі круг, і прыкладна на адлегласць да двух кіламетраў ад узлётна-пасадачнай паласы Hawker ішоў строга па курсу ў створ пасадач-

най паласы. Аднак у раёне двух кіламетраў ад пасадачнай паласы паветраное судно пачало адыхаць зулева. Дыспетчар пасправаваў звязанца, каб высветліць прычыны і адправіць яшчэ на адзін заход, аднак сувязь з самалётом спынілася.

Самалёт упаў у адлегласці падўзіара-два кіламетры ад узлётна-пасадачнай паласы паблізу вёскі Пяцігодка. Абломкі былі знайдзеныя ноччу ратавальнава-арыйнай службай. Усе члены экаіпажу і пасажыры загінулі.

Мельнік паведаміў, што для расследавання прычын катастрофы будзе створана спецыяльная камісія з прадстаўнікоў Міждзяржрэйнага аўтыйнага камітэта СНД, Беларусі, Расіі. Магчыма, у склад камісіі таксама ўйдзутці прадстаўнікі амерыканскай і брытанскай кампаній — вытворцаў самалётаў.

Вячаслав БУДКЕВІЧ.

"Дзіця — галоўны пасажыр"

У Брэсцкай вобласці 27 кастрычніка стартавала акцыя "Дзіця — галоўны пасажыр", паведаміла начальнік аддзлення па агітацыі і прагандзе абласной ДАІ Наталія Сахарчук.

Днём раней, 26 кастрычніка, у вобласці пачалася акцыя па прафілактыцы ДТЗ з удзелам дзяцей-пешаходаў "ДАІ і "Монцік" за біспечныя дарогі для дзяцей", дапоўніла Сахарчук. Гэту акцыю праводзіць абласная ДАІ сумесна з кампаніяй "Савушкин прадукт", у першы дзень акцыі ў брасцкіх дзіцячын сацыяльных прыстасаванняў утрымання. Ім уручяюцца тэматычныя памяткі, распрацаваныя Дзяржрэйтанс-пекціці. Усяго запланавана раздадаць да 4 тысяч тэхнічных інфармацыйных матэрыялаў.

Гандлёўская маркі "Монцік".

Наступнае мерапрыемства ў межах гатай акцыі адбылося 29 кастрычніка ў Баранавіцкім раёне. Плануецца, што ёю будуть ахоплены шэраг рэёніў вобласці. Завершыцца акцыя "ДАІ і "Монцік" за біспечныя дарогі для дзяцей" у канцы гэтага года.

Як зазначыла Сахарчук, правядзенне адначасова дзвюх акцый па прафілактыцы дарожных аварый з удзелам дзяцей, чыム за аналагічныя лягатыпамі першы раз. У іх залічылі пляштэра дзяцей, 80 — атрымалі траўмы.

Ларыса ШЫГАНАВА.

ЛІТАРАТУРА – ТЭРЫТОРЫЯ СВАБОДЫ

Уладзімір Арлоў наведаў Івацэвічы

22 кастрычніка ў Івацэвічах прыехаў вядомы беларускі пісьменнік Уладзімір Арлоў. Ён выступіў перад школінікамі і педагогамі сярэдняй школы №3, наведаў Ко́сава і Ружаны, памаліўся разам з івацэвіцкімі грэка-католікамі. Сустрэча з пісьменнікам адбылася ў рамках кампанды “Будзьма беларусам”.

На выступленні ў сярэдняй школе №3 адбылася вельмі шырока супстрэча з Уладзімірам Арлоўым. Пісьменнік расказаў пра сбіе, вучні і настаўнікі змаглі задаць иму пытанні, набыць кніжку. Да рачы, на супстрэчы презентаваліся трох яго кнігі, сярод якіх і апошняя яго кніга вершаў “Усё па-ранешаму, толькі імёны змяніліся”. Акрамя таго, многія кнігі Уладзіміра Арлоўа выйшлі і на дыскавых у фармаце аўдыёкнігі. На супстрэчу пісьменнік прывёў чатыры такія аўдыкніжкі, сярод якіх і славутая “Адкуль наша род” для школьнікаў.

Падчас супстрэчы пісьменнік арганізаваў нават імправізованы конкурс на лепшыя пытанні, за якія переможцы, вучаніцы 9 класа сярэдняй школы №3, была ўручана книга на яе выбар. Яе пытанне сапраўдны ўзрасла пісьменніку сваёй філософскай глыбні. Дзяўчына запытаўся, ці змяніліся, на думку пісьменніка, людзі за апошнія 100, 500, 1000 годоў. Уладзімір Арлоў падкресліў, што гэта сапраўдны вельмі цікавое пытанне. Пісьменнік сказаў, што сутнасць чалавечасці не мінінецца, толькі асяроддзе яго змяненіца пад ульявамі наўкукова-тэхнічнага прагрэсу. Пыталіся дзеці ў Арлоўа і пра яго тво-

ры, і пра кур'ёзныя сітуацыі ў час яго вандровак, і праства гутарылі пра жыцьцё.

Напрыканцы супстрэча Уладзімір Арлоў падзяляваў за ўсімі прыём вучням, настаўнікамі і адміністрацыяй школы і пажадаў быць сапраўднымі Беларусамі, любіць родную мову, шанаваць культуру і гісторыю.

Пасля супстрэчы Уладзімір Арлоў наведаў сплавутасца нашай зямлі — Марачоўшчыну, заехаў у Ружаны да палаца Сапегаў, пасля чаго завітаў і да нашага выбітнога краязніка Аляксандра Зайкі ў в. Заполле, якому падараў сваю книгу.

Учевачы Арлоў яшчэ супстрэўся і памаліўся з вернікамі Івацэвіцкай гроў-ка-каталіцкай парафіі іконы Маці Божай Жыровіцкай, якой таксама падараваў сваю книгу.

Уладзімір Арлоў — аўтар больш чым 30 кніг працы і пээзіі, якія перакладзены на 25 замежных моў. На сённяшні дзень Уладзімір Арлоў — адзін з самых папулярных і чытальних беларускіх пісьменнікаў.

Я нарадзіўся ў найстарэйшым беларускім горадзе Полацку ў год Змія паводле ўсходніга календара і ў год смерці Сталіна паводле календара савецкага (1953 г.) — распавядае пра сябе

Уладзімір Арлоў у гасцініцы у вядомага краязніка Аляксандра Зайкі.

Уладзімір Арлоў.

Яшчэ Арлоў любіць расказваць пра то, што ў дзяйніцтве ён марыў стаць вадалазам, патолагаанатам, журналістам, шпіёном. Аднак вучыўся ён на гісторычным факультэце БДУ, пасля чаго працаўшы настаўнікам, журналістам, рэдактарам выдавецтва “Мастацкая літаратурна”, адкуль быў звольнены ў 1997 годзе за выплеск “исторычнай і другонічнай сомнітэльнай літаратуры”.

Дэбютны працаічны зборнік “Добры дзень, май Шышыніна” выдаў у 1986 годзе, пасля выйшыў яшчэ “Таямніцы полацкай гісторыі”, “Адкуль наш род”, “Ордэн Белай Мышы”, “Час чумы”, “Ка-

ханак яе вялікасці”, “Сланы Ганibal”, “Краіна Беларусь”...

Уладзімір Арлоў — лаўрэат некалькіх літаратурных прэмій, у тым ліку выдавецкай прэміі імя Уладзіміра Каракеўчыча, прэміі імя Францішка Багушэвіча Беларускага ПЭН-цэнтра, прэміі “Глініны Вілес” Таварыства вольных літаратаў. У 1990 годзе ўзнагароджаны медалём імя Францішка Скарыны.

Яго творчасць прасякнутая духам величыні, еўрапейскасці беларускай гісторыі. Многія яго творы (можна сказаць, большасць) — апавяданні на гісторычную тематыку. Гэта менавіта яго

Пісьменнік выступае перад вучнямі сярэдняй школы №3 г. Івацэвічы.

кнігі адкрылі беларусам многіх вялікіх дзеячоў беларускай гісторыі. Уладзімір Арлоў распавядаў, што калі ён вучыўся на гісторычным факультэце ў савецкія часы, то Еўфрасінню Полацкую ўзгадвалі толькі як “мракобеску, которая курила опіум для народа...”. Сёння ж Святая Еўфрасінія — заступніца Беларусі на нябесах. Асветнікі нашай краіны, і ні ў каго язык не павернешца гэтак як называць, як называлі яе калісьці калмуністычныя гісторыкі-прапагандысты.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнага народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнага народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнага народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго народу павінна паказваць людзям сапраўдны прыклад нацыянальнай годнасці і быць важным фактарам умацавання саславядомасці.

Ніжэй пропануем вা�ши вузаве артыкулы “Незалежнасць — гэта...” Уладзіміра Арлоўа, напісаны ім яшчэ ў 1990 годзе. Гэты артыкул быў пе-рэкламаваны на дзесяткі

толькі беззблічныя шэрыя масы, але вялікія дзяржавныя дзеячы, авантуристы, мецэнаты, паўстанцы. І гісторыя кожнаго на

САЛОН “СВЕТЛАНА”

и его владелица

Светлана Дзюба

Эта невысокая, худенькая, обаятельная, всегда спешащая на работу женщина ничем не выделяется из толпы. И все у нее вроде бы как у всех — работа, муж, дети, только есть одно но — она является одной из первых в Березе женщин-предпринимателей, и те, кто однажды зашел в ее парикмахерский салон, зайдут туда еще раз. Знакомьтесь — парикмахер салона “Светлана” Светлана Дзюба.

— Скажите, Светлана, что для Вас на первом месте — работа или семья?

— Конечно, семья! Хотя правильнее ответить, что современная женщина умеет совмещать и семью, и работу. Я выстроила свой рабочий график так, чтобы никто из моих до машних не был обделен вниманием.

— А у Вашей мамы тоже на всех хватало времени? Я знаю, что у Вас большая семья.

— У моей мамы семеро детей! Я по счету третья! При этом она всю жизнь работала, все мы стали хорошими людьми, получили образование. Я очень люблю свою маму. Подражаю ей во многом. Справлюсь совета. У нас очень теплые отношения друг с другом. Мама для меня идеал во многом!

— Тяжело было начинать свое собственное

дело?

— Теперь уже понимаю, что нет. Сегодня гораздо тяжелее оставаться на плаву — заведений подобного профиля стало намного больше. Поэтому люблю каждого своего клиента. Стараюсь, чтобы в моем салоне всем было комфортно. Можно записаться на удобное время. Оказываю помощь детишкам из социального приюта. Принимаю участие в городских мероприятиях.

— А свободное время у Вас бывает? Как его проводите?

— Не так много, как хотелось бы, но все-таки есть. Я очень люблю водить машину. Для меня это настоящее удовольствие. Обожаю проводить время с детьми. Их у меня двое — дочь Альбина и сын Серафим. Горжусь дочерью — она уже студентка, а с младшим мы

много читаем. Он еще маленький, и его нужно все- му учить.

— Возможно, в Вашей семье есть свои традиции?

— Хорошая традиция действительно есть: каждое воскресенье мы что-нибудь вместе выпекаем. Так называемая “воскресная выпечка”. А пока все подготовят еду — общаемся друг с другом, что-нибудь интересное рассказываем. В семейном кругу любим отмечать традиционные праздники — дни рождения, Новый год, Рождество.

— А заветная мечта есть?

— Ничем не удивлю Вас, если отвечу, что как любая мама просто мечтаю о том, чтобы мои дети были здоровы и счастливы.

Каждая из нас, женщины, получает по вере своей. И если мы будем помнить, что наше счастье, а значит, и счастье наших детей зависит от нас самих, то так оно, наверняка, и будет.

Светлана БРЕНКОВИЧ.
г. Береза.

Светлана БРЕНКОВИЧ.

Няшкольная задача,

альбо Асаблівасці ўборкі бульбы
ва ўрочышчы каля вёскі Гошчава

7 кастрычніка каля 12 гадзін у рэдакцыю “Газеты для вас” пазованіў наш чытач і паведаміў, што на полі каля вёскі Гошчава (Івацэвіцкі раён) вунчі Гошчайскай школы капаюць бульбу на асабістым участку дырэктора ААТ “Івацэвіцкі льнозавод” Анатоля Пятровіча Шурко.

— Вы павінны рашыць гэтую школьнную задачку, — сказаў чытач. — Змест жа яе мае грамадскае значэнне.

Прызнацца, мы прости жахнуліся гэтаму паведамленню, якое, скажам адразу, аказаўся зусім не школьнай задачай. І да вырашэння яе мы аднесліся і аперату́нам, і з максімальнай увагай і адказнасцю, з якім, дарчы, адносімся да кожнага пісма, звязы ці паведамлення чытачу “Газеты для вас”. За 14 гадоў існавання наша выдачы па пісмах і звязах чытачу напісаны сотні матэрыялаў, якія мелі шырокі раззананс з-за іх грамадскае значэння.

Аднак пасля праведзенага журналістама расследавання мы доўга думалі, даваць ці не даваць гэты матэрыял у газету, бо вынікі яго аказаўся, заднаго боку, нібы адназначнымі, а з другога — і не зусім зразумельнымі. Але звернемся да сутнасці справы.

Пасля тэлефоннага размовы з нашым рэспандэнтам карэспандэнт “Газеты для вас” спешна выехаў на бульбяное поле каля вёскі Гошчава. На момант яго прыезду (у 13.00) дзяцей на полі не было. Былі дзве мужчыны, якія прадстаўліліся якім-то аддзелам адукацыі і аддзелом эканомікі.

Далей мы вырашылі звязацца за тлумачэннамі ў Івацэвіцкага райвыканкама А. Ф. Сарока 16.10.09 г., здаецца, рассставіў апошнюю крапкі над “!” ў сваім адказе (чаму мы пішам “адказе” пасленім ніжэй):

“На наше обращение по вопросу колики картофеля производилась работниками столовой по мере необходимости для нужд столовой”

столовой на личном участке директора ОАО “Івацэвіцкі льнозавод” Шурко А. П. сообщаем, что согласно предоставленной информации ОАО “Іва-

цевичский льнозавод” для нужд собственной столовой, которая обеспечивает обедами работников смен, а также механизированный отряд, занятый на полевых работах, и ущемление стоимости обедов был посажен картофель на площади 2 га в уроціще д. Гошчово.

Беседы с администрацией школы, учащимися также не подтвердили факты, изложенные в обращении.

А намеснік старшыні Івацэвіцкага райвыканкама А. Ф. Сарока 16.10.09 г., здаецца, рассставіў апошнюю крапкі над “!” ў сваім адказе (чаму мы пішам “адказе” пасленім ніжэй):

“На наше обращение по вопросу колики картофеля производилась работниками столовой на личном участке директора ОАО “Івацэвіцкі льнозавод” Шурко А. П. сообщаем, что согласно предоставленной информации ОАО “Іва-

Урочышча ля вёскі Гошчава, 7 кастрычніка, 13.00.
Пагрузка мякоть бульбы на трактары прычын
ААТ “Івацэвіцкі льнозавод”

цевіческій льнозавод”. Соседній участок поля был выделен работникам льнозавода для посадки картофеля. Однако, согласно справке профсоюзного комитета, участок для посадки картофеля директору ОАО “Івацэвіцкі льнозавод” Шурко А. П. не выделялся”.

Я бы чым, намеснік старшыні райвыканкама спасылаецца на інфармацыйні адказам намесніка старшыні райвыканкама, размовы ідзе аб уборцы бульбы 5-6 кастрычніка, а не 7 кастрычніка? Атрымлівацца, што бульбу, выканану 7 кастрычніка, апрыходавалі на склад ААТ “Івацэвіцкі льнозавод” 5-6 кастрычніка?

Мілейкі:

пажар за пажарам

У ноч на 20-е кастрычніка здарыўся пажар у вёсце Мілейкі (Івацэвіцкі раён). А трэцій гадзіні ночы гарэўшы дах драўлінага жылога дома місцяўскай пенсіянеркі асвіціў ўсё наваколле.

І хоць дапамога падаспела хутка (тут жа, у Мілейках, бязіруеца пажарны аварыя-выратавальны пост), агонь набраў моць настолькі, што паспейшыў эвакуацію дахом, пакінуў абарозныя сцены і перакрыцці. Вядома, усі маёмысьць у хаце таксама прыйшла ў нягодніца.

Падчас тушишня пажару ў стальным пакоі не падзлохла калі ложка і было знайдзена абароза цела гаспадыні — пажылой жанчыні 1942 г. н., якая жыла адна.

І хоць дазнанні па гэтым пажары яшчэ вядуцца, аптыгаючы відводы чыдзі, суседаі, сваікі, папраднія прычына пажару, які меў трагічны выход, як мяркуюць выратавальнікі, крыеца хутчай за ўсё ў няправільнай эксплуатацыі аптыяльнай печі.

Нагадаю, што гэта ўжо 17-ы пажар у раёне па ўказанай прычыне. Вядома, тэя пажары, што здраюцца з эзапчайца, не пазбежніка, и няправільнага выліця ўзімку матэрыяльных ўроні і ўзўляюць сабой пагрозу жыццю людзей. Тым не мене, вялікай бяды

можна пазбегнуць, калі пълна сачыць за станам печы, неадкладна ліквідаваць вылічыліся негаладкі, а тым болей уважліва сачыць за паленем печы.

Абавязковая паклапаціцеся пра сваіх састарэлых бацькоў, бабулі, дзядзіц. Калі яны сапраўдна надзюджаюць, нямоглі і хворыя, не пакідайце іх адных у хаце на зімовы перыяд. Абавязковы купіце і ўстанавіце ў хаце аўтаномны пажарны апавяшчальник, на рахунку якога дзесяцікі ўратавальных жыцціў толькі ў нашым раёне.

Што тыгчыца канкрэтна вёскі Мілейкі, то сёлета яна міжволні трапіла ў разрад населеных пунктаў павышайшай гаручасці: з пачатку года тут адбылося ўжо тры пажары, два з якіх мелі трагічны выход. Год таму назад тут быў праведзены сход вяскоўцаў, прысвечаны мінавіта пытанням пажарнай бяспекі гэтага вёскі, аднак вяскоўцы чамусыці прайгравалі гэтае важнае мерапрыемства, бо яго наведалі аднінкі.

Валерый МОЛАШ.
г. Івацэвічы.

Шчурко.

— Нікакі бульбы каля вёскі Гошчава я сабе не садзіў, — сказаў ён нам у тэлефоннай размове.

— Бульбы садзіў вясной нашы работнікі для прадпрыемства і на асабісту для іх выдзеленых участках. Пры пасадцы я прысутнічаў на полі, вось нехта і падумаў, што я пасадзіў тут бульбу, і зараз выкарстоўвае сваі падазрэні для звяздання са мною сваіх асабістых рахункаў. І я нават ведаю гэтага “нехта”...

— Ахвотна верым вам, Аляксандар Пятровіч, — сказаў мы. — Але чаму, згодна з працтадслучай, падпрыемствам інфармацыйні адказам намесніка старшыні райвыканкама, размовы ідзе аб уборцы бульбы 5-6 кастрычніка, а не 7 кастрычніка? Атрымлівацца, што бульбу, выканану 7 кастрычніка, апрыходавалі на склад ААТ “Івацэвіцкі льнозавод” 5-6 кастрычніка?

— Да бачым, намеснік старшыні райвыканкама спасылаецца на інфармацыйні адказам намесніка старшыні райвыканкама, размовы ідзе аб уборцы бульбы 5-6 кастрычніка, а не 7 кастрычніка?

— Да я наогул не памятаю, калі гэту бульбу капалі, — адказаў дырэктар.

Як бачыце, паважаныя чытачы, ведаце, як можна апрыходаваць і загрузіць на склад бульбу на полі каля вёскі Гошчава.

Мо, паважаныя чытачы, ведаце, як можна апрыходаваць і загрузіць на склад бульбу сення, калі яна будзе выканана заўтру?

Рэдакцыя
“Газеты для вас”.

ВРЕМЯ МУЖСКОЕ И ЖЕНСКОЕ

Нужно ли торопить любовь?

Огромная ошибка, которую совершают многие женщины в отношениях с мужчинами, состоит в том, что они совсем не учитывают фактора времени. Нет, не того времени, которое нам показывают наши наручные часы, а нашего внутреннего, субъективного времени. Так вот, у мужчин оно идет совсем не так, как у нас, женщин. Если у нас психологические часы зачастую спешат, то у мужчин они отстают — по крайней мере, в одном смысле: в отношениях с противоположным полом.

Конечно, есть разные женщины и различные мужчины, и в различные периоды своей жизни они по-разному ощущают бег времени. В юности месяц разлуки кажется вечностью, а тридцать лет воспринимается как глубокая стагнация.

Но когда люди выходят из щенячьего возраста, они уже ведут себя по-иному. Когда между мужчиной и женщиной пробегает искра взаимной симпатии и начинается период ухаживания, то в их восприятии эти отношения отражаются совершенно по-разному — и в каком темпе будут развиваться, они тоже представляют себе по-иному.

Взрослый мужчина, встречаясь с женщиной, рассматривает ее в первую очередь как сексуальный объект — как бы ни привлекали ее интеллект и душа, какие бы романтические чувства он к ней ни испытывал, он все равно стремится как можно быстрее склонить ее к интимной близости — это заложено в природе вещей, в мужской природе. Если же мужчина в течение нескольких месяцев просто за вами "ухаживает" — в самых красивых старомодных традициях, поднося цветы и конфеты и приглашая в театр, — но при этом ограничивается только пожатием руки и "братьским" поцелуем в щечку, то не стоит умиляться и

слишком гордиться таким кавалером: практика показывает, что такие отношения могут длиться годами и, скорее всего, ваш поклонник просто-напросто импотент или просто очень холодный мужчина.

Мысли женщины, за которой ухаживает мужчина, во многом вертятся вокруг его достоинств — но, хотя его сексуальная привлекательность крайне для нее важна, оценивает она его в первую очередь совсем с другой точки зрения — годится ли он в мужья? И если она пришла к мнению, что годится, то тут же начинает торопить события — а это уже непростительная ошибка, которой следует расплатиться.

Обычно мужчина гораздо медленнее, чем женщина, приходит к осознанию того, что ему необходимо именно эта спутница жизни, а никакая другая. Многие пары, в которых партнеры подходили друг другу, так и не создали семью исключительно из-за чрезмерного поспешности действий слишком заинтересованной стороны.

Нельзя подталкивать партнера, торопить его, дергать — это приводит обычно к противоположному результату. Он обязательно должен "дозреть" — то есть пройти через все стадии развития отношений и осознать, что действительно желает этого брака. Кстати, очень настораживают те случаи,

когда мужчина делает предложение женщине сразу же после первой проведенной с ней ночи, после первых же визитов в семью предполагаемой невесты. Зрелый мужчина обычно не так легко расстается со своей свободой.

Отношения между мужчиной и женщиной должны пройти все фазы и стадии становления, и только тогда, когда мужчина не хочется ни на день расставаться с возлюбленной, ему обычно приходит в голову мысль о женитьбе. Не стоит его торопить — так же как и припрятать к стенке сообщением о том, что он вскоре станет отцом. Зато, если какая-то стадия затянулась, то нелишне будет подсказать ему, что он может опоздать и потерять то, что уже имеет.

Нельзя затягивать отношения на какой-то одной стадии. Например, если любовная связь продолжается более трех лет, то

очень велика вероятность, что она ничем не кончится. Отношения между мужчиной и женщиной должны развиваться, а не стоять на месте, иначе они стареют и умирают сами собой.

Но многие нормальные здоровые люди являются циклотимиками — то есть периодически впадают то в неглубокую депрессию, то в гипоманию, когда все спорится у них в руках, они как бы "летают" над землей и даже спать им надо значительно меньше, чем в другое время.

Наше время — бешеные ритмы, суета сует. Многие жалуются, что никак не могут угнаться за темпом современной жизни. Но, как ни покажется это странным, главное тут — научиться не торопиться. В это понятие входит и умение ждать. Тот, кто слишком суетится, все равно никогда не поспевает. И ничего толком не добивается.

ХОЗЯЙКЕ НА ЗАМЕТКУ

Приятного аппетита

КАПУСТА МАРИНОВАННАЯ

3 кг нашинкованной капусты, 6 штук моркови (натертой на крупной терке), 1-2 салатной свеклы средних размеров, 2 головки чеснока.

Маринад для капусты: 3 литра воды, 1 стакан сахара, 4 ст. ложки соли, 1 стакан 6%-ного уксуса, черный перец, лавровый лист (по вкусу).

Для приготовления домашней заготовки по этому рецепту нужно шинкованную капусту, натертую на терке морковь, свеклу и измельченный чеснок перемешать и разложить по стерилизованным банкам. Маринад сварить, кипящим залить капусту и закатать банки.

КАПУСТА ОСТРАЯ С ОРЕХАМИ

1 кг шинкованной капусты, 40 г лука, 100 г толченых греческих орехов, 30 г соли, 2 ст. ложки 6%-ного уксуса, чеснок и красный молотый перец по вкусу.

Капусту бланшируем в течение 1-2 минуты и сразу промываем холодной водой. Лук режем, соединяя с капустой и остальными ингредиентами. Перекладываем в таз и доводим до кипения, после чего сразу раскладываем по банкам и закатываем. Если капуста даст мало сока, можно добавить немного кипяченой воды. Капусту с орехами можно использовать как салат, закуску и как гарнир. Особенно понравится капуста с орехами любителям острой еды.

МАРИНОВАННАЯ МОРКОВЬ

Морковь — 1 кг, чёрный перец горошком — 12 шт., душистый перец горошком — 10 шт., гвоздика — 6 шт., корица — маленький кусочек, лавровый лист — 1 шт.

Рассол: вода — 1 л, соль — 50 г, сахар — 80 г, уксусная эссенция — 15 мл.

Бланширование: вода — 1 л, соль — 20 г.

Отварьте морковь одинакового размера, прямоугольной формы с круглыми концами. Очистить, бланшировать в кипящей подсоленной воде 2-3 минуты. Откинуть на дуршлаг, дать стечь воде. Плотно сложить в банки вместе с пряностями. Залить горячим рассолом. Герметично закрыть крышки. Стерилизовать банки по 1 литру — 30 минут.

МАРИНОВАННАЯ РЕДЬКА С РЕПЧАтыМ ЛУКОМ

50% черной редьки, 50% мелкого репчатого лука.

Маринад: на 1 л воды 200 г сахара, яблочный уксус — 250 г, соль — 50 г, зонтики укропа по вкусу, эстрагон (тархун) по вкусу, листья черной смородины по вкусу.

Редьку вымыть, очистить от кожуры. Лук репчатый очистить, вымыть в холодной воде. Уложить все в тару, добавить пряности. Приготовить маринад из компонентов, довести до кипения, остудить и холодным маринадом залить овощи. Через неделю заготовка готова к употреблению. Хранить блюдо в холодном месте.

Суждено ли вам стать долгожителем

Учеными составлен небольшой перечень некоторых показателей здоровья, обеспечивающих долголетие. Можно утверждать, что люди, у которых они высокие, могут рассчитывать прожить дальше среднего.

Конечно, очень многое зависит от состояния вашего здоровья, которое могут протестировать только врачи. Однако и тест поможет узнать многое о себе. Учитите, что факторы, обозначенные латинскими цифрами, первые числаются в порядке их значимости.

I. Кардиологические заболевания

1. Кто из ваших старших родственников (родители, бабушка, дедушка, дядя, тетя) переносил до 60 лет сердечный приступ или инфаркт?

А. Никто — 10 очков.

Б. Одни или два родственника — 5 очков.

В. Трое или более — 0 очков.

2. В последний раз, когда вы сдавали анализы, какой в крови был уровень холестерина?

А. Превосходный (менее 200 мг) — 10 очков.

Б. Средний (220 мг) — 5 очков.

В. Высокий (более 240 мг) — 0 очков.

сован(а) — в конце концов это лишь работа — 0 очков.

III. Курение

5. Каково последние пять лет ваше отношение к этой вредной привычке?

А. Не курил(а) вовсе — 10 очков.

Б. Курил(а) временно от — 5 очков.

В. Курил(а) постоянно — 0 очков.

IV. Физическое состояние

Для его определения есть множество показателей. Здесь предлагается сравнить свою нынешнюю физическую форму с той, что была у вас 10 лет назад.

6. Как вы чувствуете себя в последнее время?

А. Практически так же — 10 очков.

Б. Кое-что ухудшилось — 5 очков.

В. У меня возникла необходимость прибегнуть к лечению — 0 очков.

II. Удовлетворенность работой

4. Отправляясь утром на работу, как вы себя чувствуете?

А. Готов(а) к новым подвигам — 10 очков.

Б. Готов(а) работать, но без особого энтузиазма — 5 очков.

В. Сильно не заинтересован(а) — 0 очков.

V. Удовлетворенность жизнью

7. Как в общем и целом в последнее время складывается ваша жизнь?

А. Очень удачно — 10 очков.

Б. Неплохо — 5 очков.

В. Не лучше, чем у других — 0 очков.

VI. Самооценка состояния здоровья

8. Какое, на ваш взгляд, в этом году состоится ваше здоровье?

А. Превосходное — 10 очков.

Б. Хорошее — 5 очков.

В. Среднее или плохое — 0 очков.

VII. Уровень интеллекта

9. Как, вы считаете, за прошедший год изменился ваш интеллект?

А. Не изменился — 10 очков.

Б. Изменился незначительно — 5 очков.

В. Память и сообразительность стали хуже — 0 очков.

РЕЗУЛЬТАТЫ

90 очков. Показатели отличные. Это говорит о том, что вы проживете дольше, чем любой среднестатистический гражданин.

Более 65 до 89 очков. Показатели выше среднего. Это свидетельствует о том, что вы можете прожить на 3 года дольше средней статистической цифры или более, если вы прошли этот тест в пожилом возрасте.

От 40 до 64 очков. Показатели средние. Это говорит о средней продолжительности жизни.

39 очков. Показатели ниже среднего. Значит, вам нужно обращать больше внимания на свое здоровье. Это, однако, не повод для паники, поскольку, если вы будете следовать принципам здорового образа жизни, ваши показатели вскоре повысятся.

УТОЧНЕНИЯ ПО ТЕСТУ

Для того чтобы полу-

чить более точную оценку состояния здоровья, вам нужно принять во внимание еще и следующие факторы.

Возраст. Если вам за 50 лет, то показатель 75 - 90 очков говорит об очень высокой вероятности того, что вы долгожитель. Тот же показатель в 30 лет менее значим.

Образ жизни и привычки. Прогноз лучше, если вы придерживаетесь регулярного 3-разового питания, спите не меньше 8 часов, не употребляете алкоголь. Люди, состоящие в браке, как правило, живут дольше, чем одинокие.

Вес. Лучше всего иметь идеальный вес, хотя лишние 4 - 6 килограммов не являются угрозой. Тучность сокращает жизнь, и опасным уровнем являются 15 процентов избыточного веса. Беспокойте должны также резкие колебания веса в течение нескольких лет.

Сводка погоды (30.10.2009 г. — 05.11.2009 г.)

01 НІЧНІЙ ВІДХІДУ	30	30	31	31	1	1	2	2	3	3	4	4	5	5
	ноч	день												
Температура, °C	+3	+3	-2	+3	-2	+4	-2	+4	0	+1	-1	-1	-4	-1
Тенденция давления	750	753	756	756	756	754	750	743	738	734	729	750	748	744

А Н С К Д О Т Ы

Встретились два друга.

— Ну, как жизнь?

— Старею.

— Откуда такой пессимизм?

— От женских вопросов.

— Каких именно?

— Раньше меня спрашивали: "Почему не женишься?" А теперь: "Почему не женился?"

ется всю ночь по дискотекам, чёрт знает чем занимается, а маму с 30-летием поздравить забыла!

— Я уже 2 года вдова.

— Тогда — зонтик.

— Где отыхал?
— На Тенерифе.
— А это где?
— Не знаю, я на самолёте летал.

— Мой муж очень некрупный человек, никогда не кладёт вещи на место, мне вчера присплюсь целый час искать его кошёлёк.

Хорошо — это когда экзамен сдан на "три". Отлично — это если с первого раза.

Гадалка говорит посетительнице:

— В ближайшее время вас ожидает большая потеря. Возможно, это будет ваш муж.

26 октября: День тещи. Самым счастливым мужчиной на Земле был Адам — у него было тещи!

— Да нет, была там какая-то змея...

Вчера видел продуманную драку: дрались прямо у входа в травмпункт.

— Закурить... не найдётся?

— Я — боксёр... и три дня назад объяснил, что не курю.

— Извините, глаз заплыл, не узнал. Богатым будет...

— Алло! Ирина Николаевна, добрый вечер.

— Егорушка, здравствуй. Тебе, наверное, Свету? А она не может подойти — она в душе.

— Да, да... Я в курсе. Вы нам полотенце сюда принесите, пожалуйста.

У меня к Майкрософту только один вопрос, но глобальный: вы там выше карты в пасьянсе тасуете перед сдачей?

— Мне страшно отправлять резюме в компанию, где в графике работы пишут с 9.00 до 17.00, а сама вакансия на должность выложена на сайте в воскресенье в 3 часа ночи...

— Вот молодёжь пошла! Дочка в 16 лет шля-

ПРАВИЛА ПОДАЧИ

ЧАСТНЫХ ОБЪЯВЛЕНИЙ ПО КУПОНУ

• Купон предназначен для бесплатного частного объявления (детям (продам и куплю), сдам, утеряно, даром, стол находок, ищу работу) или поздравлений без стихотворного куплета и фотографии.

• За каждый стихотворный куплет к поздравлению нужно перечислить 1000 рублей на счет 301200000102 ф-л 111 АСБ "Беларусбанк", г. Ивацевичи, код 150501623, УИН 200515456 и выслать квитанцию вместе с купоном и текстом на адрес отдела рекламы редакции: г. Ивацевичи, ул. Ленина, 8а. Эти же реквизиты используются для оплаты объявлений в платных рубриках.

• Один купон должен содержать ОДНО объявление в ОДНУ рубрику.

• При заполнении каждой буквы или цифра пишется в одну клеточку, между словами пропускается по одной клетке.

• К объявлению о продаже недвижимости прикладывается копия техпаспорта дома, квартиры или гаража.

• Купоны без фамилии и адреса рекламодателя, а также коммерческого характера не печатаются.

ПЛАТНЫЕ РУБРИКИ (одно слово — 400 руб.)

продается (недвижимость; авто-мото-вело, запчасти, сельхозмашинки, бытовая и оргтехника; мебель; разное)

куплю, сниму, меняю, требуется;

минимальная стоимость 2800 руб.

оплата производится в отделе рекламы редакции:

г. Ивацевичи, ул. Ленина, 8а.

ГАЗЕТА ДЛЯ ВАС КУПОН

для частного объявления в бесплатные рубрики

ДЕЙСТВИТЕЛЕН с 30.10.09г. по 05.11.09г.

Текст писать разборчиво, печатными буквами

Фамилия, имя и адрес (сведения не печатаются):

БЕСПЛАТНЫЕ РУБРИКИ:

детям (продается и куплю); сдам, утеряно, даром, стол находок, ищу работу.

ЛЕСТНИЦЫ
металлическое основание
Форма оплаты любая
Фото на сайте www.fronttrap.lagod.ru
T. 8-029-614-39-12,
8-033-621-66-86

Магазин "Все для окон"
Карнизы, жалюзи, рулонные, шторы, плиссе, москитные, сетки, роллеты защитные, римские шторы
Наш адрес: г. Ивацевичи, ул. Советская, 9. Торговый дом "Лидер"
лицензия №12340/0551597 выдана 27.09.09
т. 8(029) 2037613, 1139714

ГАЛОЎНЫ РЭДАКТАР ЛІДЗІЯ ВАСІЛЬЕЎНА ЦАЛУЙКА

ГАЗЕТА ДЛЯ ВАС
Набіраеца ў Івацевіча, друкуеца ў філії №1 ААТ "Чырвоная зорка" (225409, г. Баранавічі, вул. Савецкая, 80). ЛП № 02330/0494160 ад 30.04.2004 г. Аб'ем — 4 друк. аркушы. Паднесені друк 29 кастрычніка ў 14.00. Заказ 3243.

"Газета для вас" выдаєца с студзеня 1997 г. Заснавальнік: УП "Газета для вас". Газета зарэгістравана ў Міністэрстве інфарматыкі РБ. Пасведчанне № 423 ад 22 мая 2009 г.

Рукапісы це рэцензуюца і не виртаяцца. Аўтары апублікаваных матэрыялаў наўсякую аказынасць за дакладнасць фактак. Іх меркаванія могуць не супадаць з пунктамі глядзяння рэдакцыі. Рэдакцыя не наяве адказнасць за змест архіўяў.

(R) — матрыца друкунша на правах рэкламы.

Спасылка на нашу газету абавязковая.

Падпісныя індэксы:
63834 (індывідуальная)
64145 (ведамасная)
Кошт:
у індывідуальных гандляроў — свабодны.
Тыраж 3.000 экз.

ОВЕН (21.3—20.4)

В первой половине этой недели вам стоит предпринять усилия для укрепления ваших личных взаимоотношений. Неделя может принести различные искушения. Во второй половине недели старайтесь избегать риска, а также участия в коллективных авантюрах, которые могут предлагать вам ваши друзья.

ТЕЛЕЦ (21.4—20.5)

Усиливается вероятность ваших ссор с близкими родственниками или членами вашей семьи. Решать данную ситуацию агрессии или напористостью не рекомендуется. Появляются новые возможности в карьере. Используйте свою интуицию, чтобы определить наиболее выгодные для себя моменты.

БЛИЗНЕЦЫ (21.5—21.6)

Сейчас вы сможете добиться определенных успехов в творчестве, а также в различных конкурсах или состязаниях. Это время будет богато на романтические свидания, развлечения или вечерики. А вот заниматься сейчас бытовыми делами не рекомендуется — они могут вызвать у вас раздражение. Оставьте их до более удачного времени, а этот период посвятите отдыху и творчеству.

РАК (22.6—22.7)

Сейчас вам можно принимать решения, связанные с наследством или судебными спорами относительно вашего имущества. Не рекомендуется в течение этой недели тратить деньги на развлечения. Вличных же отношениях опарайтесь користи. Ваши чувства сейчас могут использовать в материальных целях, поэтому будьте бдительны!

ЛЕВ (23.7—23.8)

Сейчас вам можно принять решения, связанные с наследством или судебными спорами относительно вашего имущества. Не рекомендуется в течение этой недели тратить деньги на развлечения. Вличных же отношениях опарайтесь користи. Ваши чувства сейчас могут использовать в материальных целях, поэтому будьте бдительны!

ДЕВА (24.8—23.9)

Сейчас вам приносит вам много новой информации, новостей. Не всему из них сейчас можно верить. Вас могут пытаться обманывать намеренно либо произойдет случайное искашение фактов. Вторая половина этой недели не подходит для общения с друзьями и приятелями. Сейчас важно отвлекаться, общаться на абстрактные темы.

ВЕСЫ (24.9—23.10)

Сейчас вам можно принять решения, связанные с наследством или судебными спорами относительно вашего имущества. Не рекомендуется в течение этой недели тратить деньги на развлечения. Вличных же отношениях опарайтесь користи. Ваши чувства сейчас могут использовать в материальных целях, поэтому будьте бдительны!

СКОРПИОН (24.10—22.11)

Сейчас достижения своих целей в карьере, да и в других сферах вашей жизни окажутся довольно затруднительными. Вы можете понять, что настроение вашей второй половины. Важно избегать взаимных упреков, сейчас стоит показывать, что вы цените отношения и доверяете своему партнёру.

СТРЕЛЕЦ (23.11—21.12)

Сейчас в вашей жизни могут произойти интересные и оригинальные события, которыми вы и сможете поделиться с близкими людьми. Не исключено и появление у вас новых интересов, что также может расширить круг вашего общения. Вторая половина этой недели окажется полной загадок и тайн.

КОЗЕРОГ (22.12 — 20.1)

Первая половина этой недели будет довольно напряженной. В этот период стоит избегать риска и необдуманных поступков. Постарайтесь сейчас проявить повышенную осторожность при обращении с механическими инструментами и приборами. Во второй половине этой недели вы сможете легко общаться со своими друзьями.

ВОДОЛЕЙ (21.1 — 19.2)

В этот период вы сможете заниматься научной работой, проводить серьезные исследования. Вличных взаимоотношениях сейчас стоит избегать упрямства и проявления агрессии. Стремитесь к компромиссам и равноправию в отношениях. Старатесь сейчас не давать никаких обещаний — выполнить их будет непросто.

РЫБЫ (20.2 — 20.3)

Первая половина этой недели хорошо подходит для борьбы с хроническими и тяжелыми заболеваниями. Лечение окажется весьма эффективным. Вторая половина недели хорошо подходит для обучения. Во второй половине недели возможно получение новостей от дальних родственников.

Редакция "Газеты для вас" реализует населению отработанные нержавеющие пластины (530 мм x 650 мм x 0.3 мм) для обивки гаражей, бани и т. д. Цена 1 шт. - 1500 руб. Тел. 8-(01645) 2-48-87, 2-12-29.

Роллеты. Гаражные ворота.

- секционные
- поворотно-подъемные
- (р-ры стандартные)

Балконы раздвижные АЛ.

Тел. 8-(01643) 58-4-66, 8-029-723-48-04

Производство, монтаж, гарантия.

Свид. № 0117375 от 13.02.07 г.
Березовским РИК.

УИН 290730074

АДРАС РЭДАКЦЫИ "Газеты для вас":
вул. Леніна, 8А, г. Івацевічы, 225295
Тэлефоны: (8-01645) 2-12-29 (гал. рэдактар), (8-01645) 2-48-87 (факс, карэспандэнты, реклама), Карпінскі у Бярозе — 8-029-332-94-57.
E-mail:gdv@pro media.by
<http://www.gdv.of.by>